

A

Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum beszámolója

a 2021. szeptember 15-i
képviselő-testületi ülésre

Készítette:

Dr. Filus Erika

igazgató

Tartalom

1. A Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum rövid bemutatása
2. A múzeum szakmai feladatai
3. A 2020. szeptember óta megvalósult programok, rendezvények
 - 3.1. Részvétel országos rendezvényeken
 - 3.2. Online továbbképzések
 - 3.3. Médiamegjelenés
 - 3.3.1. Nyomtatott sajtó
 - 3.3.2. Online sajtó
 - 3.3.3. Televíziós felvételek
 - 3.3.4. Rádiófelvételek
 - 3.4. Múzeumi feladatok
4. Folyamatban lévő és megvalósult pályázatok
5. Az elmúlt év változásai
6. A látogatószám alakulása

1. A Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum rövid bemutatása

Az intézmény-együttes alapját képező Petőfi Sándor szülőház Kiskőrös legféltettebb kulturális értéke. Az 1780 körül épült deszkaoromzatos, háromosztatú, nádfedeles népi műemlék az országos kulturális turizmus kiemelt úticélja, Magyarország legelső irodalmi emlékháza, ami híres ember szülőházaként elsőnek kapta meg a **Történelmi emlékhely** kitüntető címet. A Petőfi Műfordítói Szoborpark a világon egyedülálló módon gyűjti egybe és mutatja be a költő külföldi fordítóit. A Kincseskamrákban – képzőművészeti és néprajzi látványtárak – az ország legnagyobb, Petőfi témájú kortárs képzőművészeti gyűjtemény, valamint a Kisköröst újraalapító szlovákság tárgyi világa látható. Utóbbi a Szlovák Tájház gazdag kiállításából is megismerhető. Az emlékmúzeum az időszakos kiállításoknak és előadásoknak helyet adó galériával jelenleg felújítás alatt áll.

Az intézmény tematikus múzeum, gyűjteménye irodalom- és kultusztörténeti, könyvészeti, képzőművészeti és néprajzi anyagból tevődik össze.

A Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum rendezvényei a költő életútjához kapcsolódó események megünneplése, illetve megemlékezése köré szerveződnek, de fontos Petőfi Sándor irodalmi hagyatékának és életművének megismertetésére, a Kiskörösön élő szlovák nemzetiség tárgyi kultúrájának továbbhagyományozása, valamint a kortárs képzőművészet és Petőfi mint téma összekapcsolására.

Intézményünk állandó résztvevője az olyan országos programoknak, mint a Múzeumok Éjszakája, Múzeumok Majálisa, Tájházak Napja, Közösségek Hete. Tapasztalat szerint egyre népszerűbbek a múzeumpedagógiai foglalkozások és a nyári napközis táborok.

Múzeumunk aktív kultúraszervező feladatot lát el Kiskörösön, számos városi rendezvény résztvevője, állandó helyszíne. A programok lebonyolításában együttműködünk a helyi oktatási és kulturális intézményekkel, civil szervezetekkel, hagyományőrző csoportokkal. Szoros kapcsolatban állunk a Petőfi Irodalmi Múzeummal és a Szabadtéri Néprajzi Múzeummal; szakmai segítséget a Magyar Irodalmi Emlékházak Egyesülete, a Magyarországi Tájházak Szövetsége, valamint a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége nyújt.

2. A múzeum szakmai feladatai

A múzeum feladata nem csupán a gyűjteményi anyag gyarapításából, feldolgozásából, raktározásából és bemutatásából áll, illetve jóval több, mint a kiállítások pusztá bemutatása.

Jelenünk megváltozott látogatói igényeihez igazodva egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a fiatal generáció élményszerű ismeretszerzésére, múzeumpedagógiai foglalkozásokra, táborok és hagyományőrző rendezvények tartására. Fontos, hogy a múzeum közösségi térként bárki számára elérhető legyen, és a helyi nemzetiség identitásápolási törekvéseiből is aktív részt vállaljon. A nonformális és informális tanulás, valamint a kultúra közvetítése és átadása szintén fontos feladat.

Ezeket a célokat ebben az évben is sikerült elérnünk annak ellenére, hogy a járványügyi helyzet miatt hosszú időre (2020. november 11 – 2021.május 4.), fél évre bezárni kényszerült az intézmény, és jóval kevesebb rendezvényt tudtunk szervezni.

3. A 2020. szeptember óta megvalósult programok, rendezvények

Legutóbbi, 2020 szeptemberében tartott beszámolóm óta az alábbi megemlékezések, programok valósultak meg a múzeum szervezésében. Fontos kiemelni, hogy a pandémia a mögöttünk lévő évet is meghatározta. Kultúraszervező feladatunknak eleget téve a megszokottnál nagyobb hangsúly került az online térben való jelenlétre, illetve nagyobb arányban szerepelt a múzeumunk a helyi és a megyei médiában.

Megemlékezés az aradi vértanúk halálának napjáról (2020. október 6.)

Október 6-án a hagyományos módon, bár kisebb létszámmal emlékeztünk meg az aradi vértanúk halálának 171. évfordulójáról. A KSZC Kiskőrösi Wattay Technikum diákjai ismét megható, az esemény jellegének és súlyának megfelelő emlékműsort adtak elő. Az ünnepi beszéd és a virágok elhelyezése után egy szűkebb körű szakmai beszélgetésre invitáltuk a résztvevőket, ahol a szabadságharc legfrissebb irodalma volt a téma.

A szülőház megnyitásának 140. évfordulója (2020. október 17.)

140 éve látogatható Petőfi Sándor szülőháza. 1880. október 17-én Jókai Mór írófejedelem nyitotta meg a közönség előtt. Erre az alkalomra méltó megemlékezést szerveztünk Kiskőrös Város segítségével.

Az ünnepség délelőtt kezdődött a szülőház előtti téren. A Himnuszt Sipos Béla vezényletével Kiskőrös Város Fúvószenekara előadásában hallhattuk. Ezután Turek Miklós színművész mondta el Jókai Mór eredeti megnyitó beszédét, és Domonyi László polgármester köszöntötte a jelenlévőket. Devecseri Gábor szülőházzal írt versét a KEVI Petőfi Sándor Általános Iskola két diákja, Mészáros Katica és Katona Imre szavalta el, felkészítő tanáruk

Romfáné Flaisz Anita volt. Az ünnepség szónoka Dr. Praznovszky Mihály irodalomtörténész volt, aki megemlékezett a ház történetéről és Kiskőrös tudatos kultuszeremtő és kultuszápoló munkájáról. Zárásként Albert Józseftől hallhatunk megzenésített Petőfi-verseket tárogatón.

A múzeum munkatársai minden jelenlévőnek emléklapot adtak ajándékba.

A Kiskőrös Petőfi 200 Emlékbizottság ünnepélyes megalakulása (2020. október 17.)

Kiskőrös megkezdte a felkészülést a 2023-as Petőfi emlékévre, a költő születésének 200. évfordulójára. Kiskőrös város képviselő-testülete a szeptember 23-án megtartott testületi ülésén döntést hozott az emlékév megünneplésével kapcsolatos feladatokról, illetve a Kiskőrös Petőfi 200 Emlékbizottság létrehozásáról.

2020. október 17-én, a szülőház megnyitásának 140. évfordulóján a bizottság ünnepélyesen is megalakult, a tagok átvették a megbízólevelüket és az emléklapot.

Az emlékbizottság feladata a bicentenáriumi év programjainak, fejlesztéseinek kidolgozása és megvalósítása, ami csak úgy lehetséges, hogy együttműködő partnerekként bevonjuk a helyi intézményeket, vállalkozásokat, magánembereket annak érdekében, hogy a rendezvények minél szélesebb kör érdeklődésének megfeleljenek és a szülőváros méltó módon tiszteleghessen Petőfi előtt.

A bizottság rendes tagjai Kiskőrös vezetői és az oktatási-kulturális intézményeinek vezetői, tiszteletbeli tagjai történészek, irodalom- és művészettörténészek, múzeumi szakemberek, akik jelenleg a legnagyobb szaktekintélyek.

Petőfi-szilveszter (december 31 – január 1. - online)

A pandémia miatt nem volt lehetséges, hogy a szokásos módon rendezzük meg a múzeum kiemelt rendezvényét, a Petőfi-szilvesztert. A Kiskőrös Tv munkatársai segítségével ezért olyan televíziós felvétel készült december utolsó napjaiban, amiben megjelentek a hagyományos programelemek, és a kiskőrösiek az otthonaikban lehettek „részesei” a szilveszteri kulturális műsornak.

A múzeumigazgatói köszöntés után elhangzott a polgármesteri beszéd és a serleges fogadalomtétel. Az evangélikus templomban, Petőfi keresztelésének helyszínén Lupták György esperes és Kecskeméti Pál lelkész beszélt a keresztelési anyakönyvről és sor került az újévi áldásra is. A szülőházon koszorút helyezett el Kiskőrös Város Önkormányzata, az Országos Petőfi Sándor Társaság és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum. A képzőművészeti virtuális

kiállítás Nágel Kornél grafikáiból állt össze, Petőfi-verseket Turek Miklós színművész szavalt. Az összeállítást a Szilveszter Társulat korábbi előadása zárta felvételtől.

Petőfi-kötetek eljuttatása az egyévesek részére (január hónap)

2020. január 1-jén 198 gyermek született Magyarország területén Petőfivel azonos napon. 2002 óta az egyik legszebb polgármesteri serleges fogadalom alapján ezek a szerencsés gyermekek Petőfi Sándor összes költeményei című kötetet kapnak Kiskőrös Várostól ajándékba. Ez óriási vállalkozás, a kultuszápolás egyik kiemelkedő mozzanata. A múzeum munkatársai január hónapban eljuttatták a 136 kisgyermek számára a névre szóló, sorszámozott, emléklappal ellátott versesköteteket.

A Magyar Kultúra Napja (2021. január 22. - online)

A Magyar Kultúra Napját sem a szokott módon ünnepeltük. Ismét a KiskőrösTv volt segítségünkre abban, hogy egy kerek, dinamikus összeállítás szülessen a kiskőrösi kulturális intézmények összefogásával. A több helyszínen zajló felvételre január hónap közepén került sor több napon keresztül. A Petőfi Sándor Művelődési Központban Martin Péter gimnazista szavalta el a Himnuszt, majd a köszöntő következett a múzeum részéről. A SZÓ-LA-M Alapfokú Művészeti Iskola növendékeinek komolyzenei előadása szintén hagyományos programelem volt, a vágóképeken a művelődési központban erre az alkalomra kiállított Kőrösi Tamás kiskőrösi származású festő alkotásai, valamint a művészeti iskola grafika tanszakának felnőtt alkotóinak munkái szerepeltek. A Petőfi Sándor Városi Könyvtár pazar összeállítást készített a magyar kultúra jeles alkotásaiból képekkel és idézetekkel. A múzeum pályázati forrásból meg tudta vásárolni Zelenák Katalin: „A Sors őriz engemet...” Tisztelet a szabadság költőjének című impozáns falikárpitját. A művésznő saját alkotásához kapcsolódó gondolatait gimnazista lány olvasta föl a kárpit előtt.

Március 15.

A Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum nagy, nyilvános ünnepség helyett több kisebb mozzanattal emlékezett meg 1848. március 15-ről.

Munkatársaink – Kontra Beáta, Kissné Vári Dóra, Szarka Ágnes – játékos, mozgásos és ritmusgyakorlatokkal tarkított múzeumpedagógiai foglalkozást állítottak össze az óvodás korosztály számára. A tervek szerint Kiskőrös valamennyi óvodájának összesen 13 csoportja készíthette volna el a nemzetiszín dobot, guriga és papírzacskó huszárt. Az élet úgy hozta, hogy

erre nem nyílt lehetőség, de a Kiskőrös Tv összeállítása alapján az óvónők segítségével minden kisgyermek el tudta ezeket készíteni otthon vagy az óvodában.

Hagyomány szerint megkoszorúztuk Petőfi Sándor szülőházát, és a Szilveszter Társulat kezdeményezéséhez csatlakozva 50 nemzetiszín tulipánt helyeztünk el a Városháza előtti Petőfi-szobornál.

A múzeum online szavalóversenyt is hirdetett. A felhívás szerint a résztvevőknek a Nemzeti dal című verset kellett előadni, majd a versvideót feltölteni a múzeum facebook oldalára. A győztes az lett, aki az eredeti videóra a legtöbb szavazatot kapta. Összesen 32 felvétel érkezett, többségében a kisgyermekek vállalkoztak a versmondásra, de felnőttek is részt vettek Magyarország minden területéről, sőt, a határon túlról is. Általában egyéni szavalatot hallhattunk, de voltak csoportos részvételek is. A versmondók az alkalomhoz méltó öltözékben, kokárdával, többnyire a vers szelleméhez kapcsolódó helyszínen szerepeltek, így háttérként megjelent a költő szülőháza, a kiskőrösi Petőfi-szobor, a műfordítói szoborpark vagy a Magyar Nemzeti Múzeum lépcsője.

Szavalj a szobádból, a Költészet Napja (2021. április 11.)

A Költészet Napját április 11-én, József Attila születésnapján ünnepeljük. A Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum, a Kiskőrösi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium tanárai, diákjai, valamint a verskedvelő kiskőrösiek 2010 óta egész napos versmondással, felolvasással tisztelegnek a vers ünnepe előtt. Ebben az évben a megszokottaktól eltérően a múzeum munkatársai azt kérték, hogy a versmondók virtuálisan vegyenek részt az online térbe költözött rendezvényen. Készítsenek magukról felvételt Petőfi Sándor, József Attila vagy az évfordulós Szabó Lőrinc versének szavalás közben, és töltsék fel a Facebookra. Huszonöt versvideó érkezett, a résztvevők szebbnél szebb szavalatokkal örvendeztették meg a hallgatóságot a felhívásban szereplő költők verseivel, de elhangzott Wass Albert, Szép Ernő, Supka Éva egy-egy költeménye is, valamint a januárban 400 éve született Zrínyi Miklós 3 epigrammáját is meghallgathattuk.

Nagy öröm, hogy a feltöltött versvideókat azóta is sokan nézik, hallgatják, kedvelik, ami visszaigazolás arra, hogy a költészetre mindig, minden körülmények között szükség van. A múzeum munkatársai Reményik Sándor A sírtól a bölcsői című költeményét juttatták el több postaládába, ezzel a további versolvasásra buzdítva a kiskőrösieket.

A Föld Napja múzeumi kampány (2021. április 23.)

Intézményünk elfogadta a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum igazgatójának kihívását, és csatlakozott A Föld napja 2021 múzeumi kampányhoz. A felhívás szerint a legzöldebb tárgyat kellett bemutatni az online térben. A mi legzöldebb tárgyaink a különleges Petőfi Sándor Összes Versei kiadványok. Kiskőrösön 2002 óta hagyomány, hogy a Magyarország területén Petőfi Sándorral egy napon született egyéves gyermekek ilyen kötetet kapnak ajándékba Kiskőrös Város polgármesterétől. Ezeket a versgyűjteményeket kizárólag ebből a célból nyomtatta a kiadó, belső borítóján ex librist helyeztettünk el, amelybe az átadás előtt mi írjuk be a leendő tulajdonos nevét és a sorszámot. Az ajándék mellé emléklap is jár, amit Kiskőrös Város polgármestere, az Országos Petőfi Sándor Társaság elnöke, a Megyei Közgyűlés elnöke, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója és az Alapítvány a Közjóért elnöke ír alá. A könyv tehát üzleti forgalomba nem kerülhet, csak az kaphatja meg, aki a költővel azonos napon született.

Úgy gondoljuk, hogy ez a kultuszápolási forma méltó a világhírű költőhöz. Reméljük, hogy a szülők is nagy becsben tartják, és arra törekszenek majd, hogy gyermekük az irodalmat szerető, Petőfit és a magyar költészetet kedvelő, a magyar kultúra iránt fogékony felnőtté váljon.

Népviselet Napja (2021. április 24.)

A néhány éve indult kezdeményezéshez minden évben csatlakozik a múzeumunk. Ebben a rendezvények nélküli időszakban két fiatal táncost kértünk meg arra, hogy öltösk fel a kiskőrösi viseletet, amiben profi fotós készített róluk felvételeket. A cél az volt, hogy ezzel a képsorozattal is népszerűsítsük a kiskőrösi szlovákság kultúráját.

Emlékhelyek Napja (2021. június 20.)

A Kormány 263/2021. (V. 20.) számú rendelete alapján Történelmi emlékhellyé nyilvánította a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeumot. Nagy megtiszteltetés és óriási öröm, hogy a múzeum megkapta ezt a rangot, és ezzel olyan jelentős helyszínek körébe került, mint például a Magyar Tudományos Akadémia, az Eszterházy, a Grassalkovich vagy a Festetics kastély, a szatmárcsekei Kölcsey-kúria, vagy a Visegrádi és a Gyulai vár.

A kulturális örökség védelméről szóló törvény világosan megfogalmazza, hogy mik lehetnek történelmi emlékhelyek. E szerint „az emlékezet olyan fontos helyszínei, amelyek nemzeti, felekezeti, regionális vagy kisebbségi szempontból kiemelkedőnek minősülnek. Bár

gyakran fontos építészeti alkotások, nem elsősorban műemléki szempontok alapján számítanak jelentősnek, hanem kiemelkedő történelmi szerepük miatt. Lehetőséget nyújtanak arra, hogy a hozzájuk ellátogatók számára megtapasztalhatóvá tegyék a magyar történelem sorsfordító eseményeit, tragédiáit, de dicső pillanatait is.”

Az elismerést a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság javaslata alapján ítélik oda. A Petőfi szülőház felterjesztője a Kiskőrösön élő Krámer Iván történész-magángyűjtő volt, aki a Kossuth Szövetség volt elnökeként benyújtotta javaslatát a költő szülőháza, valamint a monoki Kossuth Emlékház történelmi emlékhellyé nyilvánítására. Idén először fordult elő, hogy a magyar történelem két nagy személyiségének szülőháza megkapta ezt a kitüntető címet.

Minden történelmi emlékhely kap egy egységes arculatú sztélét, amiről a Nemzeti Örökség Intézete gondoskodik. Ezek a köoszlopok jól felismerhetővé teszik az emlékhelyeket és röviden tájékoztatnak azok jelentőségéről.

Ez az elismerés egyaránt szól a múzeum korábbi vezetőjének, Kispálné dr. Lucza Ilona több évtizedes munkájának, és a fenntartó Kiskőrös Város Önkormányzatának, hiszen a nádfedele kis hajlék megőrzése mindig is kiemelkedő fontosságú volt a kiskőrösiek számára.

Minden történelmi emlékhely évente jelentést készít a Kormány részére, és negyedévente beszámol az Országgyűlés illetékes bizottságának az emlékhelyek állapotáról.

Domonyi László Polgármester Úrral részt vettünk az Emlékhelyek Napján a Fiumei úti sírkertben, ahol koszorút helyeztünk el a Petrovics család sírboltján.

Múzeumok Éjszakája (2021. június 26.)

Az országos rendezvénysorozathoz egész napos ingyenes nyitva tartással csatlakozott az intézményünk, 9 órától 23 óráig volt nyitva a szülőház.

Megemlékezés Fehéregyházán Petőfi Sándor halálának évfordulójáról (2021. július 25.)

Domonyi László polgármester, Horváth János képviselő, Dr. Filus Erika, a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum igazgatója és Rajosné Lapid Eszter, az Országos Petőfi Sándor Társaság tagja részt vett az erdélyi Fehéregyházán tartott Petőfi-megemlékezésen.

A Segesvár szomszédságában lévő Fehéregyházán látták utoljára élve Petőfi Sándort 1849. július 31-én. A költő halálára való megemlékezés helyszíne évtizedek óta a hangulatos múzeumkert a turulmadaras emlékművel. Az ott élő maroknyi magyarság számára a halálévforduló azonban jóval többet jelent, mint megemlékezést. Fehéregyháza nem csak azért jelentős, mert Petőfi életének utolsó állomása, hanem mert a rendezvény az erdélyi magyarság megmaradásának, anyanyelvének kifejezése, a magyarsághoz való tartozás kinyilvánítása.

Jenei László Csaba unitárius lelkész, Páll Attila Csaba református lelkész, valamint Fodor Tamás csíkszeredai konzul beszédükben kiemelték a hagyományok fontosságát, a Petőfi-örökség éltetését, a magyarság megtartását a Jóisten gondviselő keze, a kultúra és az emberi tenni akarás által. Domonyi László, Kiskőrös polgármestere hangsúlyozta, hogy a költő halála egyben a Petőfi-kultusz kezdete is, amiben a szülőváros a kezdetektől fogva élen járt, a kezdeményezéseket a kiskőrösiek Petőfi-tisztelete hívta életre. Örömet fejezte ki és köszönetet mondott a fehéregyháziaknak azért, amiért ezt a hagyatékot éltetik, átadják gyermekeiknek, unokaiknak. Kiskőröst és Fehéregyházát, Petőfi életének kezdő- és végpontját nagy távolság választja el egymástól, feladatuk, felelősségük mégis közös, mert Petőfi Sándor emberi nagyságának, irodalmi hagyatékának, történelmi szerepének megismertetése erkölcsi kötelesség. A megemlékezések állandó résztvevője, a sárospataki 8kor Színház tagjai versben és dalban erősítették összetartozástudatunkat.

A kiskőrösi küldöttség felkereste és koszorút helyezett el az *Ispán-kútnál* és a székykeresztúri *Gyárfás kúriánál*, ahol Petőfi az utolsó estjét töltötte. A kúria udvarán lévő *Petőfi körtefája* évtizedek óta zarándokhely, a márványtáblán Kányádi Sándor rövid verse olvasható. A több száz éves, haldokló körtefa helyére újat ültettek a hatvanas években, amit beoltottak az öreg fáról. Az eredeti fa mára kiszáradt, utódja azonban él és termést hoz. Kevesen tudják, hogy ebből a fából van a Petőfi szülőház udvarán egy nagy becsben tartott csemete.

Polgármester Úrral felkerestük *Petőfi legendai sírját*, *Kányádi Sándor szülőházát* és *sírját*, és a *segesvári Petőfi-szobrot*.

Petőfi Sándor halálának évfordulója (2021. július 31.)

Kiskőrös Város Önkormányzata és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum kiemelt rendezvénye a Petőfi Sándor haláláról való megemlékezés július 31-én. A 19 órakor kezdődő programot hagyományosan a szülőház kertjében, a világ legelső köztéri Petőfi-szobornál rendezzük meg.

A megemlékezés idén Arany János és Petőfi Sándor barátsága köré szerveződött. Elhangzott Arany János Névnapi gondolatok című verse, melyben az eltűnt Petőfinek állít emléket.

Szedmák Tamás alpolgármester beszéde után elhelyeztük az emlékezés virágait a szobor talapzatán, majd Tóth Péter Lóránt versvándor, tanár irodalmi összeállítását tekinthettük meg, aki versek, levelek, kortársak visszaemlékezései alapján tárta elénk a két költő legendás barátságát. Az előadó Petőfi előtt tisztelve gyalog érkezett Kunszentmiklósról.

Ezt követően fáklyás felvonulás indult a szülőháztól a Centenáriumi Emlékműig, ahol ünnepi megemlékezésre került sor.

Nemzetiségi tábor (2021. augusztus 9–13.)

Augusztusban a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat gyermektáborának adott otthont a Szlovák Tájház, ahol a résztvevő gyerekek megismerkedhettek őseik tárgyi kultúrájával, viseletével, énekeivel, táplálkozási szokásaival, és néhány szót is megtanultak szlovákul.

A táborozó gyerekeknek lehetőségük volt megnézni a tájház kiállítását, viseletbe öltözni és eredeti hímzésmintákat színezni-tervezni a múzeum néprajzi látványtárában.

Csillaghullás a szülőház udvarán (2021. augusztus 13.)

A múzeum közösségi tér is egyben. Tapasztalat szerint szívesen jönnek a látogatók kötetlen programokra is a szülőház udvarára. Ezért szerveztük meg a közös nyári csillageső nézést, melynek mottója Petőfi: Négyökrös szekér című verse volt. A várakozásainkat felülmúlva, kb. 35-40 vendég jött el, baráti társaságok, családok, kisgyermekes szülők csatlakoztak a kis vendégfogadással egybekötött, különleges éjszakához.

Alkotóudvar a II. Szüreti mulatság keretében (2021. szeptember 4.)

A Szlovák Tájház adott otthont a hagyományos kézműves alkotóudvarnak. Ezen a napon ismét élettel telt meg a tájház, hiszen a Kiskőrösi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tagjai szappant főztek és viseletet varrtak úgy, hogy bárki bekapcsolódhatott és segíthetett a munkában. A tájház kemencéjében egész nap sült a kenyérlángos, amit minden látogató megkóstolhatott. Egész nap többféle kézműves tevékenységet próbálhattak ki az érdeklődők: agyagozás, csuhézés, nemezelés, virágkészítés, textiltök-varrás és népi játékok várták a családokat. A Kiskőrösi Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával a KEVI diákjai táncokkal nyitották meg az alkotóudvart, a jó hangulat egész nap megmaradt, magyar és szlovák népzene szólt. Este a Kiskőrösi Gazdakör szervezésében interaktív gasztroszínházba csöppenhetek a nézők. Előadás közben homoki borokat, főként hungarikumokat kóstolhattak.

3.1. Részvétel országos, megyei rendezvényeken: 11 db

2020. szeptember 4. A Tájházzsövetség tisztújító közgyűlése – Szentendre

2020. szeptember 5. Hagyományaink vendégségben, egész napos múzeumpedagógiai foglalkozás, látványsütés, viseletbemutató a Skanzenben – Szentendre

2020. szeptember 25. A Magyar Irodalmi Emlékház Egyesülete tisztújító közgyűlése – Budapest, PIM

2020. október 7. A Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége közgyűlése – Szekszárd

2020. október 30. A Tájházzövetség Dél-alföldi Regionális Találkozója Tájházak lehetőségei az online térben címmel (online)

2020. december 18. Tájházzövetség országos közgyűlése (online)

2021. május 27. Tájházzövetség II. éves közgyűlése (online)

2021. május 28. Magyar Irodalmi Emlékház Egyesülete éves közgyűlése (online)

2021. július 13. részvétel a bajai Türr István Múzeum új állandó kiállításnak megnyitóján és az országos sajtótájékoztatón

2021. szeptember 3. Előadás tartása a kiskörösi Petőfi-kultuszról a Bács-Kiskun megyei konferencián

2021. szeptember 3. „Mi Petőfink!” Megyei Értéktár Konferencia

3.2. Online továbbképzések: 10 db

2020. november 4. Fekete Péter államtitkár országos sajtótájékoztatója (online)

2021. március 22. EMMI – OMMIK: Digitális nyilvántartás módszertana

2021. április 21. EMMI – OMMIK: A gyűjteménykezelés alapjai I.

2021. április 28. EMMI – OMMIK: A gyűjteménykezelés alapjai II.

2021. május 14. Tájházzövetség Tájházi Műhely: Közösségi tájházak

2021. május 18. MOKK A közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata

2021. május 21. MOKK Közösségfejlesztés a gyakorlatban

2021. június 25. Tájházzövetség Tájházi Műhely: Műtárgyvédelem

2021. szeptember 8. EMMI – OMMIK: A múzeumi állományvédelmi munka elméleti kérdései

2021. szeptember 15. EMMI – OMMIK: A múzeumi állományvédelem gyakorlati megközelítései

Minden egyes online továbbképzés kérdőívvel és teszt kitöltésével zárult, ahol a múzeum munkatársai minden alkalommal 95% fölötti eredményt értek el.

3.3 Médiamegjelenés

3.3.1. Nyomtatott sajtó: 38 db

2020. szeptember 3. Petőfi Népe: Szüreti napokat tartanak

2020. szeptember 7. Petőfi Népe: Felújítják a Szlovák Tájházat

2020. szeptember 16. Petőfi Népe: Amegyei és országos érték jelentőségét hangsúlyozzák (a világ első köztéri Petőfi-szobra)

2020. szeptember Kiskörösi Hírek: Hagyományaink vendégségben Szentendrén

2020. szeptember Kiskörösi Hírek: Hagyományokkal ismerkedtek a szlovák táborban

2020. október 8. Petőfi Népe: A magyar ügy mellé álltak, az életükkel fizettek

2020. október 15. Petőfi Népe: Emlékbizottság alakul az évforduló alkalmából

2020. október 19. Petőfi Népe: Petőfi-emlékbizottság alakult Kiskörösön

2020. november Kiskörösi Hírek: Értéktár konferencia Kiskörösön

2020. november Kiskörösi Hírek: 140 éve nyitotta meg kapuját Petőfi Sándor szülőháza
 2020. november Kiskörösi Hírek: Virágot és koszorút helyeztek el a Petőfi-kultusz egykori ápolóinak sírján
 2020. november 21. Petőfi Népe: Elkezdtek a felkészülést a Petőfi-emlékévre
 2020. november 21. Petőfi Népe: Nemzeti érzés – kulturális Petőfi-centrum létrehozása
 2020. december 29. Füles: Koccintás az Alföldön
 2020. december 30. Petőfi Népe: Határoztak az emlékévről
 2020. december 30. Petőfi Népe: Petőfi-szilveszter
 2021. január 2. Petőfi Népe: Petőfi-szilveszter másként
 2021. január 28. Petőfi Népe: Különleges alkotással bővült a gyűjtemény
 2021. január Kiskörösi Hírek: A serleget emelve fogadom
 2021. január Kiskörösi Hírek: Nagy költőnk születésnapját ünnepeltük
 2021. január Kiskörösi Hírek: 198 gyermek született hazánkban 2020. január 1-jén
 2021. február Kiskörösi Hírek: Ismét Petőfi-kárpittal gazdagodtunk
 2021. február Kiskörösi Hírek: Kárpát-medencei szintű programsorozattal készülünk
 2021. február Kiskörösi Hírek: Megérkeztek a címzettekhez a Petőfi-kötetek
 2021. március Magyar Krónika
 2021. március 11. Petőfi Népe: A Nemzeti dalt szavalják
 2021. március 18. Petőfi Népe: Erdélyi kislány lett a győztes
 2021. április 29. Petőfi Népe: Nyár végére megújul a kiskörösi tájház
 Angol nyelvű kiadványan jelenik meg a múzeum 2022-ben
 2021. május 29. Petőfi Népe: Petőfi szülőházát történelmi emlékhellyé nyilvánították
 2021. június 4. Petőfi Népe: Kiskörös aktív szereplője lett a közelgő Petőfi-emlékévnek
 2021. június Kiskörösi Hírek: Tájház felújítása
 2021. június Kiskörösi Hírek:
 2021. június 15. Kiskörösi Hírek: Szülőház felújítása
 2021. június 21. Petőfi Népe: Történelmi emlékhely
 2021. június 21. Kiskörösi Hírek: Történelmi emlékhely
 2021. augusztus Petőfi Népe: Megemlékezés Petőfi haláláról
 2021. június 21. Kiskörösi Hírek: Megemlékezés Petőfi haláláról

3.3.2. Online sajtó: VIRA 15 db

2020. október 19. Szülőház 140, Petőfi emlékbizottság
 2020. november 17. Múzeumi épületek felújítása
 2021. január 14. A Magyar Kultúra Napja
 2021. január 28. Aláírások fala
 2021. március 15. Forradalmi foglalkozás óvodásoknak
 2021. március 16. Szavalóverseny
 2021. április 14. Kiskörös Petőfi 200 Emlékbizottság
 2021. május 27. Történelmi emlékhely
 2021. június 4. Szlovák Tájház felújítása
 2021. június 17. A szülőház felújítása

2021. június 22. Emlékhelyek napja
2021. július 27. Petőfi eltűnése – beharangozó cikk
2021. július 31. Megemlékezés Petőfi halálának évfordulójáról
2021. augusztus 6. A kiskőrösi szlovák hagyományok őrzése, átadása

BAON 2021. Május 23. Történelmi emlékhely

3.3.3. Televíziós felvételek: 26 db

2020. szeptember 22. Kiskőrös Tv: tájház felújításának kezdete
2020. december 26 – 29. Kiskőrös Tv: Petőfi-szilveszter
2021. január 18. Kiskőrös Tv: Magyar Kultúra Napja
2021. március 4. Kiskőrös Tv: Március 15-i óvodai foglalkozások, játékkészítés
2021. március 5. Duna Tv: Felvétel a műfordítói szoborparkban
2021. március 9. Kiskőrös Tv: Március 15-i versmondás felhívása
2021. március 19. Kiskőrös Tv: Nemzeti dalos versmondó verseny
2021. március-április Kiskőrös Tv: A János vitéz hangfelvétel elkészítése több alkalommal a múzeumban és a Bem József Általános Iskolában
2021. április 19. : Kiskőrös Tv: Költészet Napja, Szavalj a szobádból!
2021. április 30. Bács-Kiskun Megyei Turisztikai Ügynökség felvétele a szülőházban
2021. május 5. Kiskőrös Tv: múzeumi nyitásról
2021. május 5. Bács-Kiskun Megye forgatócsoportja a szülőházban
2021. május 6. Kiskőrös Tv: Múzeumi élet a karantén alatt
2021. május 27. Kiskőrös Tv: Történelmi emlékhely
2021. június 4. A Petőfi-emlékév országos sajtótájékoztatója Kiskőrösön, több forgatócsoport készített felvételeket a szülőházban
2021. június 17. Kiskőrös Tv: Beharangozó a szülőház felújításáról
2021. június 22. Kiskőrös Tv: Emlékhelyek találkozója
2021. július 22. Kiskőrös Tv: Beharangozó Petőfi halálévfordulójának megemlékezéséről
2021. július 23. Kiskőrös Tv: Tájház revízió
2021. június 26. Múzeumok éjszakája, Petőfi kedvenc ételei
2021. július 19. Duna Tv: Balatoni nyár c. magazinműsor
2021. július 22. Kiskőrös Tv: Fehéregyházi megemlékezés
2021. augusztus 5. Kiskőrös Tv: Szlovák tájház felújítása
2021. augusztus 9. Kiskőrös Tv: Szlovák nemzetiségi tábor, tárlatvezetés a tájházban, múzeumpedagógiai foglalkozás a látványtárban
2021. augusztus 10. Kiskőrös Tv: Hagyományőrzés, hagyományátadás Kiskőrösön
2021. augusztus 13. Kiskőrös Tv: Csillaghullás a Petőfi szülőház udvarán

3.3.4. Rádiófelvételek: 8 db

2020. szeptember 9. Korona Rádió: Hagyományaink vendégségben rendezvényről
2020. december 15. Korona Rádió: Évértékelő
2020. december 28. Korona Rádió: Petőfi-szilveszter

2021. február 25. Korona Rádió: Múzeumi felújítások
2021. május 18. Rádió97: Múzeumok világnapja
2021. május 27. Korona Rádió: Történelmi emlékhely
2021. június 10. Gong Rádió: Petőfi halálának évfordulója
2021. július 30. Rádió97 : Petőfi halálának évfordulója

3.4. Múzeumi feladatok

A múzeum alapfeladatain kívül számos gyűjteményi és a közigazgatáshoz kapcsolódó feladatot végzett el a múzeum kollektívája. Ezek közül a legfontosabbak:

- Az összes vendégekönyv (156 db) átnézése, a híres emberek aláírásainak kigyűjtése
- Az összes vendégekönyv leltározása, felvétel az adattárba
- Az első vendégekönyv (1910 - 1915) restaurálása
- Az új állandó kiállításhoz kapcsolódó feladatok:
 - 8 közgyűjteményből több mint 200 műtárgyfotó kikérése,
 - a János vitéz hangfelvétel elkészítése a Bem József Általános Iskola tanulóival a Kiskőrös Tv munkatársai segítségével
 - A János vitéz c. elbeszélő költemény illusztrálása a KEVI és a Bem József Általános Iskola tanulóival, ezek begyűjtése, digitalizálása, összesen 214 db rajz
- Kiskőrös Város Önkormányzata energetikai projektjei:
 - az emlékmúzeum szigetelése, a fűtés korszerűsítése, padlófűtés megvalósítása, nyílászárók cseréje
 - a raktárépület szigetelése, a fűtés korszerűsítése, nyílászárók cseréje
 - az udvar akadálymentesítése, burkolatcsere
- Szakfelügyeleti ellenőrzés: általános muzeológia; néprajzi szakfelügyelet; állományvédelmi szakfelügyelet
- ÁSZ-ellenőrzés
- Szlovák Tájház
 - a teljes gyűjtemény kipakolása és csomagolása a felújítás megkezdése előtt
 - a felújítási munkálatok után revízió, leltározás, a kiállítás visszaállítása
- világítás: szülőház, első szobor, raktárépület éjszakai megvilágítása
- A világ első köztéri Petőfi-szobrának felújítása
- PIM Relikvia Tárának munkatársai revíziózták és fotózták a múzeumban lévő Petőfi-relikviákat

4. Folyamatban lévő és megvalósult pályázatok – nyert összeg: 72. 928. 500 Ft

A múzeum Kiskőrös Város Önkormányzata segítségével több alkalommal is sikerrel pályázott. Ezúton mondok köszönetet Kiskőrös Város Önkormányzatának, hogy a múzeumra vonatkozó pályázatokhoz minden esetben biztosította az önerőt, illetve az önkormányzat dolgozóinak, hogy segítséget nyújtottak a benyújtáshoz és az elszámoláshoz.

- Népi Építészeti Program: A kiskőrösi Szlovák Tájház veszélyelhárító és helyreállítási munkálatainak elvégzése (TLA/NEPI2020/301404). A nyert összeg 16.500.000 Ft, amihez további 20% önerőt (4.994. 788 Ft) biztosított a Fenntartó, így összesen **21.494.788 Ft**-ból újulhatott meg a tájház.
- Népi Építészeti Program: Petőfi Sándor szülőházának műemlékvédelmi és helyreállítási munkálatait megalapozó dokumentáció elkészítése (TLA/NEPI2020/401767). A nyert összeg 956.000 Ft, az önerő 239.000 Ft, így a teljes felmérési dokumentáció elkészítésére összesen **1.195.000 Ft** állt rendelkezésre. Ebből az összegből elkészült a Faanyagvédelmi szakértői vélemény, a Statikai szakvélemény, Az építéstörténet és értékleltár, Az építész műleírás és állagvédelmi terv, illetve a Szondázó falkutatás.
- Népi Építészeti Program: Petőfi Sándor szülőházának felújítási munkálatainak elvégzése (TLA/NEPI2021/603874). A nyert összeg 15.000. 000 Ft, az önerő 3.749.992 Ft, mindösszesen **18.749.961 Ft**-ból újulhat meg a szülőház. A tervek szerint a munkálatok jövő tavaszig befejeződnek, így a Petőfi-emlékév kezdetére a felújított szülőház várja majd a látogatókat.
- Kubinyi Ágoston Program. Nyert összeg: 25. 000. 000 Ft, az önerő 3.300.000 Ft
- TOP-7.1.1-16-H-ESZA-2020-01482: Petőfi 2020 (március 15. 2021. július 31.) CLLD pályázaton nyert összeg **5.000.000 Ft**.
- TOP-1.2.-1-16 -BK2-2019-00004: Petőfi kulturális útvonal kialakítása Bács-Kiskun Megyében. A megyei konzorciumi pályázaton Kiskőrös által elnyert összeg **7.472.500 Ft**, amiből audioguide-ok, tabletek, érintőképernyős terminál, illetve korszerű vitrinek és posztamensek kerülnek a múzeumhoz.
- NKA Iparművészeti Kollégiuma A2025/N3243: Zelenák Katalin: A Sors őriz engemet...Tisztelet a szabadság költőjének című falikárpitjának megvásárlása **3.000.000 Ft** értékben.

5. Az elmúlt év változásai

2020. november 1-től az Országgyűlés döntésének értelmében a múzeum munkatársainak megszűnt a **közalkalmazotti jogviszonya**, és a Munka Törvénykönyve hatálya alá kerültek. A több szakaszból álló kivezetési folyamat nagy adminisztrációs terhet jelentett a múzeumnak. Ezúton megköszönöm Kiskőrös Város jegyzőjének a szakmai segítséget, és Kiskőrös Város Önkormányzatának támogatását.

November 11-től a vírushelyzet miatt ismét be kellett zárnia az intézménynek, nem fogadhattunk látogatókat, nem rendezhettünk programokat. A megemlékezések, ünnepségek nagy része online térbe került át, a lehetőségekhez képest igyekeztünk tartani a múzeumi megemlékezések színvonalát.

6. A látogatószám alakulása

2020. szeptember

2020. október

2020. november – 2021. április: ZÁRVA

2021. május: 437 fő

2021. június: 1770 fő

2021. július: 1802 fő

2021. augusztus: 2381

2021. szeptember 10-ig:

Mindösszesen: **6390 látogató**